

Malé zamyšlení na konci roku...

Rád navštěvuji hřbitovy, kdekoli jsem se v životě octl, hledal jsem cestu na místní hřbitov. Vždyť také hřbitovy vypovídají o kultuře toho kterého národa. Tam na hřbitově se nejlépe přesvědčíte jakou úctu chová národ ke svým předkům. Byl jsem na hřbitovech v mnoha zemích. Na pražském „Slavině“ jsem se poklonil našim velikánům a vzpomínal kolika ústrkům a ponížením se jim dostalo za jejich života. Na pařížském Pere Lachaise jsem se klaněl největším synům a dcerám nejen Francie. Spí tu svůj dlouhý spánek Molière i Duncanová, La Fontaine, Chopin i Edith Piaf. Nachází se zde také zeď komunardů, kde nikdy nechybí květy a věnce. V Petrohradě je hřbitov velkým parkem, kde v létě se nad hroby velikánů kultury prohání veverka. Na novověvčím hřbitově v Moskvě vládne posvátné ticho, které s oblibou vyhledávají nejen obyvatelé, ale také návštěvníci města. Muslimský hřbitov v posvátném městě Kairuánu je plný kamenných náhrobků, ale nenajdete zde šelest stromů. Hlubokým dojmem na vás zapůsobí pozůstatky náhrobků ze starobylého Kartága a kladete si otázku, jak tihle lidé asi žili a zemřeli? Na židovském hřbitově na ostrově Džerba se nachází kamenné náhrobky jejichž stáří prý sahá do doby, kdy Židé sem přišli po jejich vyhnání z Jeruzaléma.

Mohl bych takto pokračovat ještě dlouho - jsou hřbitovy navozující posvátné ticho, jiné ožívují svým zpěvem ptáci či poskakující veverka. Nejsmutnější je pohled na zanedbané hroby a neupravený hřbitov – i s tímto jsem se už setkal. Na každém z nich se však nevyhnete vzpomínkám na všechny ty mrtvé, ať už vám blízké či docela neznámé. Všichni kdož žili si, ale zaslouží alespoň naši vzpomínku.

A náš sice malý, ale krásně upravený hřbitov svědčí o tom, že si našich zemřelých předků vážíme, chováme k nim hlubokou úctu. A máme také bezesporu proč – oni nám zde po sobě zanechali to co mnohdy za nepředstavitelné pro nás dřiny, vytvořili. Vážme si dědictví našich předků a chovejme k nim svou hlubokou úctu a nejen jim, hlubokou úctu chovejme ke všem živým lidem a starejme se o budoucnost svých potomků. Tam kde není úcty k těm zemřelým, tam zpravidla chybí také úcta k živým.

V posledních letech jako by se i u nás vytrácela úcta k rodičům, ke kantorům, ke všem lidem vůbec bez rozdílu věku a jejich postavení. Vždyť všichni kdož žili a žijí si zaslouží naši úctu.

V tomto roce uplynulo již 55 let od založení našeho hřbitova, který tohoto výročí se dočkal v plné kráse. Během těchto let byly na něm uloženy k věčnému odpočinku desítky našich spoluobčanů, kteří měli své dobré i méně dobré stránky, kteří prožívali větší či menší strasti svého života, ale všichni si zaslouží naši úctu a vzpomínku vzpomínejte tedy a nezapomínejte ani na ty, kteří přijdou po nás ... a dělejme všechno pro to, aby i oni vzpomínali jednou na nás v dobrém ...

Z.K.

Vydává Obecní úřad v Klopotovicích v listopadu 2004; redakční tým: Zdeněk Klobouk a Petr Indrák; čerpáno z Archivu tovačovského panství a materiálů Obecního úřadu v Klopotovicích.

Lopotník

Nezávislý občasník o dění v naší obci
Číslo 15 – podzim 2004

Na Vánoce dárků plné nůše,
v Novém roce zdraví plné koše.
Štěstí ať Vás neopustí,
a nikdo Vás nezarmoutí.
Ať se splní všechno do puntíku,
to je přání

LOPOTNÍKU !!!

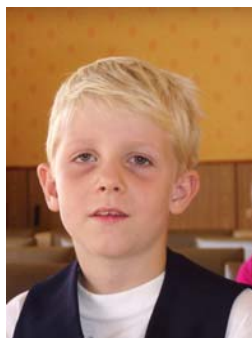
Kulturní komise OÚ uspořádala během prázdnin dva zájezdy.

Pro důchodce dne 14. srpna do Rožnova pod Radhoštěm a pro děti 28. srpna do ZOO Lešná.

Dne 4. září se uskutečnilo v zasedací místnosti OÚ vítání občánků a prvňáčků.

Radek Hrdiborský Roman Pospíš

„Nemám tolik peněz a lidi už mně nadávají :“ „Co je ti po lidech ? Zabiješ tele a pojedeme do Strílek.“ (Tam sídlilo panstvo - hrabě a několik úředníků). Arnošt zabil tele a jeli do Strílek. Přijeli a Arnošt měl ten grunt. V Klopotovicích se staly dvě následující příhody. Zavolal si pan Vrchní sedláka a řekl mu: „Tvůj Franček si vezme Maryšu z gruntu č. ...“ „Pane Vrchní ona ho nechce a nemám ani na to peníze.“ „Nic se nestarej a chystej svatbu !“ A skutečně Maryša si vzala Francka.

V bouřlivém roce 1848 vypravil se sedlák Ondřej Mézl do Vídně a na zpáteční cestě se stavil v Brně. Bylo to v červnu a dověděl se tam, že sněm zemský robotu již zrušil. Přinesl sebou plakát na němž namalována karikatura fojta jak posílá sedláka na robotu. U úst měl nápis: „Sakra jed'!“ Přiblížil s jinými sousedy ten plakát v hospodě na zeď nad „ouřední stůl“ a vypravoval sousedům, že roboty pominou. Přišel starý fojt Kovářík a když mu sousedé s radostí vypravovali, že roboty pominou odpověděl: „Pominó, pominó, až čert umře a peklo shoř !“

Ondřej Mézl, ale už od té doby na robotu nejel a ani přes upomínání neposlal. Předem žněmi musel s purkmistrem a fojtem A. Parákem na Zámek, kde byli shromážděni „ouřadi“ ze všech obcí panství. Po krátkém proslovu zeptal se Vrchní Witek – „Mézlu jsi tady ?“ Ten vyskočil a zvolal nebojácně: „Pane Vrchní su !“ Vedle vrchního stojící krajský úředník zatáhl vrchního za kabát a pronesl slova, která vpředu stojící slyšeli:

„Nedrážděte lidi.“ Na toto varování vrchní zaťal pysky a již neříkal nic. Pan „Krajský“ v delší řeči pak se obracel na přítomné a vyzýval je, aby všude zachovali klid a pořádek, než bude rozhodnuto jak to s robotou bude, že to vše v císařském patentu bude sděleno.

Mézlovi se nic nestalo a ani potom na robotu nejel. Ovšem při výkupu roboty musel zaplatit i za tuto dobu.

Když pak koncem roku 1848 (16. prosince) pan Vrchní Isidor Witek ve věku 64 let zemřel, lidé povídali, že se „otrávil“ nemoha se smířiti s novým pořádkem.

Lidé však také pak mluvili o té náhlé smrti pana Vrchního, jenž byl po 40 let na tovačovském panství všemocným pánem, všelijak.

Vzpomínali na selského synka, z Věrovan prý byl, jenž se před léty vsadil s kamarády, že předjede panský kočár s panem Vrchním. Pustil tehdy koním otěže, bil do koní a skutečně panský kočár předjel.

Vyhrál sázku, ale „sláva“ jeho dlouho netrvala. Přesile panských mušketýrů se neubráníl, na těžké dubové lavici na zámku dostal nepočítaných. A když se „vylízal“, pustili ho z „černé“ (tmavý žalář na zámku), ale dostal se do „dvojího“ sukna – do mundúru vojenského na 14 let, ačkoli byl z gruntu a otec za něho mohl „postavit“ náhradníka. Tak tehdy lidé vzpomínali na pana vrchního Witka.

Správa panství

Nové způsoby hospodaření šlechty zaváděné na panstvích již v 15. století si vynutily nové spořádání panství a způsob jeho řízení. V čele panství stál VRCHNÍ, který byl představitelem vrchnosti a řídil ostatní úředníky.

VRCHNÍ – řídil úředníky, kteří se starali o jim svěřené úseky.

DÚCHODNÍ – vedl peněžité počty (asi jako dnešní ekonom).

POKLASNÝ – se staral o koně, hovězí dobytek, stříhání ovcí.

OBROČNÍ – měl na starosti sýpky s obilím.

PÍSAŘ SIROTCÍ – ten spravoval peníze poddaných, kteří zemřeli před dospělostí svých dětí.

PÍSAŘ SOUDNÍ – prováděl výslechy a rozsuzoval spory mezi poddanými a projednával pozůstalosti po zemřelých.

Tento úředník musel mít později právní vzdělání a říkalo se mu justiciár.

LISTOVNÍ – prováděl záznamy o změnách majetku do gruntovních knih.

PORYBNÝ – se staral o rybníky.

POLESNÝ – se spolu s několika hajnými staral o lesy.

Úředníci měli u sebe písaře zapisující podle jejich příkazů všechno do knih.

DVORY – byly svěřeny do správy ŠAFÁŘOVI, který přiděloval práci dvorské čeledi a drábům.

DRÁBI – dohlíželi na to, aby robotníci vykonávali správně své robotní povinnosti, poslušně a bez odmlouvání.

Z 18. století známe několik těchto úředníků i jmenovitě:

Dvůr Viklice – šafářem zde byl v roce 1899 ? Mattanoux.

- obročním Jan Jeřábek

- drábem Jiří Kubánek

Dvůr Klopotovice – šafářem Čeněk Mattanoux

- poklasným Jan Brančík

- drábem Jan Hříbek

v roce 1873 Frant. Navrátil

V roce 1848 byl na tovačovském panství Vrchní – justiciár Isidor Witek. S tímto vrchním úředníkem se pojí několik historek o které se rád podělím se čtenáři.

Tento nejvyšší úředník tovačovského panství byl všemocným pánem, kdo měl u pana vrchního „oko“ ten se měl dobře. Například v Oplocanech byl sedlák Arnošt, který měl za pomoci pana vrchního 4 grunty a o nabytí toho posledního se vypravovala tato historka. Zavolał vrchní Arnošta na Zámek do Tovačova a řekl mu: „Ty koupíš ten grunt!“ Arnošt na to:

Zprávy z radnice

11. veřejné zasedání zastupitelstva, obce konané dne 6.srpna 2004

schválilo- navýšení výdajů na opravu kaple o 30 tisíc Kč, byla zvolena varianta číslo 2

- úpravu odměn členů zastupitelstva podle nařízení vlády číslo 337/2004 Sb.

- Směrnici k zabezpečení zákona o finanční kontrole

- vyhlášení konkurzu na pronájem pohostinství

- rozpočtové opatření číslo 2

- odprodej použitého pletiva z oplocení „Bašty“ v ceně 10,-Kč/bm

uložilo - vypracování směrnic: o oběhu účetních dokladů, o účetnictví, o účtování dlouhodobého majetku - odpovídají: Bradík Vladimír, Matela Jaromír, Beneš Roman a Pohlodka Vladimír

- projednání s technikem Dopravního inspektorátu žádost paní Dostálové týkající se provozu na komunikaci v „Hliníku“

- zpracovat návrh vyhlášky o veřejném prostranství - odpovídají: předsedové komisí

- ustavilo pracovní skupinu k zajištění oslav „předání praporu a znaku obce“ ve složení: Pohlodka Vladimír, Bradík Vladimír, Matela Jaromír, Beneš Roman, Indrák Petr a Klobouk Zdeněk.

12. veřejné zasedání zastupitelstva obce, konané dne 24.srpna 2004

stanovilo pořadí v konkurzu na pronájem pohostinství: 1) Hulínová Michaela,

2) Navrátil Vojtěch

schválilo opravu chodníků a vjezdů v rámci programu „obnovy venkova“

zamítlo propagaci obce v publikaci „Cestujeme po Moravě“

zamítlo opravu sekačky na trávu

uložilo p. Josefu Oravcovi zjistit podmínky umístění v obci kontejneru pro tříděný odpad – plasty,

uložilo p. Romanu Benešovi zjistit postup řešení stížností p. Vatrta ohledně zapleveleného sousedního pozemku

13. veřejné zasedání zastupitelstva obce, konané dne 3.zář 2004

schválilo zrušení výběrového řízení na pronájem pohostinství

vyhlásilo nové výběrové řízení na pronájem pohostinství do 21 dnů

- zrušení 2 podmínek v konkurzu – trvalý pobyt v Klopotovicích

- uzavření smlouvy na 1 rok

- návrh rozpočtu na akci Opravu chodníků a vjezdů – I.etapa čísla domů 1–10, která bude realizována v roce 2005

14. veřejné zasedání zastupitelstva obce, konané dne 1.října 2004

schválilo pronájem pohostinství – Michaela Hulínová od 1.11.2004

schválilo Směrnici č. 2 o oběhu účetních dokladů, Směrnici č. 3 o účetnictví, Směrnici číslo 4 o účtování dlouhodobého majetku,

uložilo napsat žádost na Krajský úřad v Olomouci o zařazení obce do systému EKO – KOM

Výsledky voleb do krajského zastupitelstva v Olomouci, konaných ve dnech 5. a 6.

listopadu 2004

KSCM – 27 hlasů

KDU – ČSL – 20 hlasů

ODS – 14 hlasů

Požáry v minulosti

Občany naší obce netrápily v minulosti jen válečné útrapy, ale také časté požáry. Musíme si uvědomit, že domy bývaly kryty doškovou střechou a že stačila i malá jiskra, malá nepozornost či neopatrnost a vyhořela půlka vesnice. Situace byla natolik vážná, že byl vydán císařský patent, který ukládal obcím povinnost k ochraně před požáry.

Na úvod několik citátů z tohoto patentu vydaného v roce 1781.

„Podle prostého pořádku strany ohně hašení se dále obmedzuje, aby žádný ven na ulici aniž v chlívě, maštali, ve dvoře aneb v stodole tabáku nekouřil a který to udělá hned od fojta na místě potrestán anebo na panský kancelář k většímu trestu udán býti má.“

„Při času vyskytnoucího ohně má jedna každá obec podle slavného c.k. ouřadního nařízení, která jedna každá obec již dávno ven dostala pomocnou ruku udělit a z jednoho každého domu ne s prázdnou rukou, ale budťo s putýnkou, kopáčem aneb se sekerou najíti se nechat.“

„Přitom se obmedzuje, aby ty sem udané přípravy k hašení ohně jedna každá obec vždy ve forotě měla, jak jináč při nějaký visitaci sobě, sama přičítat bude, kdyby skrze to, jaký trest následoval.“

„Jeden každý musí ve stavení zděný komín míti a v kterém domě ještě vystavený není tak v tom domě žádný člověk bydlet nemůže, nýbrž musí tak dlouho prázdný stát, než se komín vyzdí.“

Tolik císařská nařízení (patenty) za jejichž splnění byla odpovědná obec a jejichž neplnění bylo přísně stíháno.

A nyní několik případů požárů v naší obci, od roku 1856, co bylo dříve není sice nám známo, ale dá se předpokládat, že situace nebyla o nic lepší.

V roce 1856 vyhořely stodoly Tomáše Krátkého (č.16) a Matouše Klobouka (č.17), bylo to na počátku měsíce září, když posečené a na stodolách složené obilí bylo, pojištěny byly jen stodoly – obilí pojištěno nebylo. Oheň tehdy vyšel ze stodoly Tomáše Krátkého.

V květnu roku 1862 shořely čtyři domky v pastouškách a šest stodol na trávníku. Stodoly – Jana Kočíře, Františka Zapletala, Františka Gálíčka (č.23), Františka Gálíčka (č.24), Jana Žáčka a Matěje Dočkala. Chaloupky Františka Hříbkova, Františka Mrvy, Jana Přehnal a Martina Skopala. Oheň tehdy vzešel z chaloupky Hříbkovy.

V roce 1863 shořely obytné budovy s maštalou Františka Zapletala, Františka Gálíčka (č.23), Františka Gálíčka (č.24), Jana Žáčka. U Jana Kočíře a Martina Dočkala shořely tenkrát pouze maštale, protože tito své obytné stavení v roce 1862 pokryli „kamenem“ (rozuměj břidlicí) a tak dalšímu rozšíření ohně skrze obytné části se tak zamezilo.

Dne 20. května 1872 vyhořely stodoly číslo 10 (Jan Mězl), číslo 9 (Jakub Pospíšil), číslo 8 (František Žáček), č. 7 (Šimon Parák), číslo 6 (František Indrák), číslo 5 (Libor Klobouk), číslo 4 (Martin Mězl), číslo 3 (Čeněk Kovařík) a to právě v noci o půl dvanácté hodiny. V těchto stodolách shořelo mnoho strojů – mlátiček, secích strojů a také mnoho slámy, protože nikdo neměl slámu na půdě. Právě v této

době bylo v obci nakvartýrováno vojsko, mnoho koní běhalo po polích a někteří se tak splášili, že je majitelé sehnali až třetí den po požáru.

V roce 1874 – 25. listopadu opět u nás hořelo. Tentokrátě bývalá obecní hospoda (číslo 15), potom číslo 16 (Kateřina Krátká), číslo 13 a 14 (domky Jana Novotného a Jana Říhy – ty stávaly za hospodou, kde dnes stojí hospodářské budovy). Oheň se tehdy vzňal v hospodě na půdě a to tak náhle, že by hosté málem v hospodě uhořeli.

V roce 1881 – 10. května slavil sňatek rakouský korunní princ Rudolf, tento sňatek byl ve všech rakouských zemích velice oslavován. Také klopotovští slavili, tentokrátě hluboko přes půlnoc. Když všichni po veselé oslavě byli v nejlepším spánku, v noci o 3,15 hod. vypukl v domě číslo 3 u Čeňka Kovaříka oheň, který při velkém povětří, které tehdy bylo zachvátil v 10 minutách celou stranu vesnice, nejhorší to bylo ovšem v domech číslo 3 a 4, z těchto dvou stavení sotvaže život zachránili, všechen dobytek uhořel, v čísle 3 uhořel i „pacholek“ Fabián Kupčik, který snad tento požár svou neopatrností zavinil. Tehdy vyhořeli:

Číslo 1 - Matouš Klobouk
2 - František Skopal
3 - Čeněk Kovařík
4 - Martin Mězl
5 - Libor Klobouk
6 - František Indrák
7 - Martin Dočkal
8 - Hynek Žáček
9 - Jakub Pospíšil
10 - Jan Mězl

Ještě v tomtéž roce na den sv. Bartoloměje – 24. srpna - strhla se večer taková bouře, že hrom ustavičně hřměl a také uhodil do čísla 21, kde tehdy bydlel František Kočíř, stavení vzdor velikému lijáku, který byl tak silný, že po vesnici bylo po pás vody, tak stavení bylo okamžitě v plamenech, všechna pomoc byla marná, jen to bylo možné, že se oheň dále nešířil a omezil se na toto stavení.

O tom, že solidarita a vzájemná pomoc nebyla pro naše předky prázdným pojmem svědčí následující údaje.

V roce 1856 bylo darováno pro naše vyhořelé sousedy z okolních obcí:

- z Věrovan 15 měřic ječmene a 6 kop slámy
- z Brodku 4 měřice ječmene a 3 kopy slámy
- z Biskupic 72 otýpek slámy
- z Věrovan ještě 2 měřice ječmene a 2 kopy slámy

to všechno pro naše sousedy z čísla 16 a 17, kteří vyhořeli v roce 1856.

A naopak naše obec darovala:

- v roce 1853 do Lobodíc 5 kop a 30 otýpek rezné slámy, 5 měřic a 4 mírky rží
- v roce 1854 do Hrubčic 2 kopy a 30 otýpek slámy
- v roce 1895 do Brodku 3 kopy slámy a 5 měřic ječmene
- v roce 1855 do Tovačova, kde vyhořely stodoly – 2 kopy a 44 otýpek slámy.